

НАУЧНИ ТРУДОВЕ НА ВВМУ "НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ"

ПЕРИОДИЧНО
НАУЧНО
ИЗДАНИЕ

1881

30/2012 г.
СЕПТЕМВРИ

ИЗДАНИЕТО Е ОСНОВАНО
ПРЕЗ 1961 г.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
Р БЪЛГАРИЯ, 9026 ВАРНА,
УЛ. "ВАСИЛ ДРУМЕВ" № 73
ВВМУ "Н. Й. ВАПЦАРОВ"
ТЕЛ.: 052/552 241
<http://www.naval-acad.bg/index/index-nauch3.html>

"NIKOLA Y. VARTSAROV" NAVAL
ACADEMY,
73 "VASIL DRUMEV" STR.
9026 VARNA,
REPUBLIC OF BULGARIA

© ВВМУ "Н. Й. Вапцаров", Варна, 2012 г. -
издател

© "Ругком" ЕООД, печат, Варна, 2012 г.

© "ЕТИКЕТ ПРИНТ" ЕООД, корица, Варна,
2012 г.

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Боян К. Медникаров - началник на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров", капитан I ранг, професор, доктор на военните науки - **председател**,

Калин С. Калинов - заместник-началник на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров" по учебната и научната работа, капитан I ранг, доцент, доктор,

Николай А. Великов - декан на Факултет "Навигационен" на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров", капитан I ранг, доцент, доктор,

Иван Е. Иванов - декан на факултет "Инженерен" на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров", капитан I ранг доцент, доктор,

Никола Л. Стоянов - директор на Департамента за следдипломна квалификация на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров", капитан II ранг,

Кирил Н. Колев - началник на катедра "Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС", ВВМУ "Н. Й. Вапцаров", о. р. капитан I ранг, доцент, доктор.

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Калин С. Калинов - заместник-началник на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров" по учебната и научната работа, капитан I ранг, доцент, доктор - **председател, главен редактор**.

Отраслови редактори:

Илия П. Пеев, о. р. капитан I ранг, професор, доктор на психологическите науки,

Пейчо Д. Томов, професор, доктор,

Юлиян И. Цонев, полковник, доцент, доктор,

Кирил Н. Колев, о. р. капитан I ранг, доцент, доктор

Георги Р. Григоров, доцент, доктор,

Асен А. Шиваров, доцент, доктор,

Цвятко Т. Цанев, о. р. капитан I ранг, доцент, доктор,

Марин М. Недев, о. р. капитан I ранг, доцент, доктор,

Нели И. Василева, доцент, доктор.

Росица Г. Добрева, редактор,

Станислава Т. Стефанова, лейтенант, технически сътрудник.

НА ВНИМАНИЕТО НА АВТОРИТЕ

Издание "Научни трудове на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров" публикува оригинални теоретични и експериментални разработки в областта на морското инженерство, корабоводенето и експлоатацията на водния транспорт, комуникационните и информационни системи, военните и обществени науки. Негов учредител, регистриран с издателски идентификатор № 8991 от Националната агенция за международен стандартен книжен номер, е Висшето военноморско училище "Н. Й. Вапцаров".

С международния си стандартен номер и под названието "Научни трудове на ВВМУ "Никола Й. Вапцаров", списанието е включено в базата данни на Националната библиотека "Св. Св. Кирил и Методий", която обединява периодичните научни издания с национално значение.

Всички статии, постъпили в Редакцията колегия, се рецензират.

В Редакцията материалите се приемат на електронен носител, вкл. четивна компютърна разпечатка. Авторите могат да представят, индивидуално или в съавторство, не повече от три статии, с обем на всяка статия не по-голям от 10 стр. (формат А4), вкл. анотацията, използваната литература и илюстративния материал; набор на текста - на Microsoft Office Word 97-2003, Microsoft Office Word XP, Microsoft Office Word 2007; шрифт - Times New Roman - 12 pt.

Изискванията за техническо оформление на заглавната страница са задължителни: тя трябва да съдържа **на български и на английски език:** заглавие, името на автора(ите) (пълно собствено, инициал на бащиното и пълно фамилно име), специалност, научно звание, научна степен, месторабота и длъжност, за военните специалисти - и воинско звание; анотация на статията и ключови думи.

Литературата, цитирана в текста, се означава с цифра, заградена в квадратни скоби - [], а номерата на формулите - с цифра, вляво от тях, в малки скоби - (). Литературата, посочена в края на статиите, се изписва съгласно актуалния стандарт за библиографско описание БДС 17377-96(Т62). Напомняме, че самоцитирането и позоваването на автореферати на дисертации **е недопустимо, а статии без научен апарат не се приемат.**

Организационната подготовка на изданието включва следните срокове: до 30 ноември авторите депозират за всяка от статиите си резюме, в обем не повече от една страница; до 15 януари Редакцията колегия оповестява решението си за допуснатите за публикуване статии; до 30 април авторите представят статиите в напълно завършен вид.

Статиите, несъответстващи на научния профил на списанието, вкл. върнатите за доработване и непредставени в Редакцията в посочените срокове, се изключват от съдържанието на Изданието.

Редакцията колегия

приема само статии, чието авторство е определено. Отговорност за достоверността на авторството, информацията, точността на данните и цитатите, както и за това, че материалите не съдържат класифицирана информация, носят авторите.

В съответствие с действащото законодателство, Редакцията колегия има право да не поддържа преписка с авторите и да не съобщава резултатите от рецензирането на статиите им.

Позицията на Редакцията колегия не е задължително да съвпада с възгледите на авторите по разглежданите теми.

При препечатване на статиите в други издания, позоваването на изданието "Научни трудове на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров" е задължително.

Едновременно предоставяне на едни и същи статии, вкл. и вече публикувани, в няколко научни издания, **се санкционира.** Редакцията колегия **предупреждава**, че при откриване на подобни факти сътрудничеството с авторите на тези ръкописи ще бъде **прекратено.**

Редакцията колегия
на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров"

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

КОРАБОВОДЕНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ВОДНИЯ ТРАНСПОРТ	О. Станчев. Предварителен анализ за потъването на самоповдигащата се сонда "Колская"	6	
	К. Колев. Организационни аспекти на управлението на безопасността в морския транспорт	19	
	В. Грънчарова. Определяне на производителността и броя на пристанищната техника, участваща в товаро-разтоварния процес	29	
	В. Грънчарова. Оптимизиране на складовите процеси в пристанищата ...	33	
	В. Грънчарова. Критерии за съставяне и избор на технологична схема на претоварния процес	39	
	Я. Ганчева. Укрепване на стъкло в каси в кораб за генерални товари	42	
	Ю. Дачев. Нови тенденции в съдържанието на българските морски навигационни карти	50	
	А. Шиваров. Интеграция и автоматизация на метеорологичните датчици в корабни условия	53	
	Х. Христов. Статистически анализ на бреговото створно обзавеждане на българския участък на р. Дунав	60	
	В. Хинев. Автоматизирана система за оценяване на морската компетентност на тренажор	66	
	В. Хинев. Проблеми на автоматизираната оценка на компетентността на морските лица, осъществявана на тренажор	71	
	МОРСКО ИНЖЕНЕРСТВО	Л. Гюрова, П. Томов. Идентификация на комплексния параметър на топлопреминаване в подсистема маслен резервоар	79
		Л. Гюрова, П. Томов. Експериментално изследване на толопредаването в околната среда през корпуса на обемна ротационна хидромашина ..	82
Л. Гюрова. Неизотермично изследване на маслен резервоар		87	
Р. Стоянов. Практически методи за определянето на съпротивлението на корабния корпус в експлоатационни условия		91	
Х. Христов. Методика за определяне на скоростта на рязане под вода на електроди за електрокислородно рязане		93	
Е. Трифонова, Н. Вълчев, П. Галиацату, П. Ефтимова, Н. Андреева, И. Коцев. Оценка на уязвимостта на брега при щормово заливане във Варненския регион в условията на съвременния климат		97	
И. Коцев, С. Керемедчиев. Съвременна ландшафтна структура на подводния брегови склон пред плаж "Паша дере" (Авренска брегова зона, Българско черноморско крайбрежие)		103	
Н. Вълчев, Е. Трифонова, Н. Андреева, П. Ефтимова. Прототипна система за ранно предупреждение за щормови риск		107	
Н. Вълчев, Е. Трифонова, Н. Андреева. Енергиен потенциал на морското вълнение пред Варненското крайбрежие		113	
Л. Дънков. Опростен модел на човешкото тяло, симулиращ поразяващото действие на електрическия ток		117	
Е. Кателиева. Възможности за повишаване на енергийната ефективност на корабите		123	
М. Николова. Приложение на Matlab при интерполация на изображения с непълен честотен спектър		130	

Ю. Цонев, Н. Великов. Възможности за използване на VoIP услуги във ВВМУ "Н. Й. Вапцаров"	134
Ю. Цонев, Б. Николов. Система за мониторинг на свързаността и услугите в компютърна мрежа	140
Й. Сивков. E-Learning в дисциплините на катедра "Електроника" във ВВМУ "Н. Й. Вапцаров". Поуки от практиката	146
Гр. Грозев. Влияние на релефа върху разпространението на ултракъсите вълни в района на Българското черноморско крайбрежие ..	151
Гр. Грозев. Състояние на атмосферната рефракция в Западното черноморско крайбрежие	154
Гр. Грозев, М. Цветков. Синтез на тестова повиквателна поредица в системата за цифрово избиращо повикване от Световната морска система за бедствие и безопасност	156
Г. Димитров. Стандарти за управление на сигурността на информацията в телекомуникационния сектор	160

**ОБЩЕСТВЕНИ
НАУКИ.
ФИЛОЛОГИИ**

И. Пеев. Откриване и съдържание на оригиналния документ Циркулярът по Военното министерство № 7 от 9 януари 1881 г. за учредяването на Морско училище в град Русе	165
Д. Вълчев. Фактори, определящи психическата нагласа и готовността за промяна на модела на командване и управление	176
М. Рогашка. Влияние на тренировките занятия върху изграждането на лидерските качества на курсантите от ВВМУ "Н. Й. Вапцаров" ...	181
М. Рогашка, Й. Петева. Мотивация за работа и удовлетвореност от труда при военнослужещи във високорискови условия	187
Р. Попов. Паметникът на Вапцаров	196
В. Атанасов. Някои модели за военноморско лидерство - сравнителен анализ	198
N. Naumova. The Single Ving Nominalizations Denoting 'Things'	202
L. Stoyanova. Classification of Maritime English Collocations in English Pilot Books	206

**ВОЕННИ НАУКИ.
НАЦИОНАЛНА
СИГУРНОСТ**

К. Колев. Тенденции в развитието на противокорабните ракетни комплекси	209
К. Колев. Сравнителен анализ на въоръжението на конвенционалните подводници трето и четвърто поколение	220
В. Велинов. Актуални проблеми и научни предизвикателства пред минното дело във ВМС	225
С. Люцканова. Морската политика на Германия - нови цели, нови подходи	229
Н. Попов. Оценка на последствията при използване на оръжия за масово унищожение и промишлени опасни аварии при терористични действия в крайбрежната зона	235
Н. Попов. Сценарии на терористична опасност за критичната инфраструктура в крайбрежната зона на Р България	239
Кр. Давидов. Анализ на възможностите за създаване на универсално огнестрелно оръжие за подводни бойци	248
Кр. Давидов, Ж. Николов. Анализ на възможностите за използване на безпилотни летателни апарати в интерес на Военноморските сили ...	251

<p style="text-align: center;">ДОКЛАДИ ОТ НАУЧНИТЕ СЕСИИ "КУРСАНТИТЕ И СТУДЕНТИТЕ НА МОРСКО УЧИЛИЩЕ И НАУКАТА" 26 март 2010 г. (С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ)</p> <p style="text-align: center;">и 29 октомври 2010 г. (НАЦИОНАЛЕН ФОРУМ)</p>	<p>В. Писарова. Световният търговски флот през 2010 г. 256</p> <p>Р. Йорданов. Развитие на пазара за насипни товари 259</p> <p>Д. Димитров, Р. Трошев. Приложение на Международното хуманитарно право във въоръжени конфликти 262</p> <p>Ст. Николов. Експериментално измерване на баланса на излъчената мощност в сензорна радиомрежа Simpliciti на основата на сензорни нодове EZ430-RF2500 265</p> <p>В. Михайлов, Цв. Неделчев. Приложение на фракталната геометрия в заобикалящия ни свят 268</p> <p>Z. Piev. Marine Diesel Engine Energy and Economic Parameters Determination Using Indicator Diagram Digital Processing 273</p> <p>Н. Тихолов. Сигурност при идентификацията на потребителите на електронни устройства 277</p>
<p style="text-align: center;">СВЕДЕНИЯ ЗА АВТОРИТЕ</p>	<p>..... 282</p>